

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Lecnictwa

DLG.6110.21.2025.MT
Warszawa, 05 sierpnia 2025

Pan
Piotr Mierzejewski
Dyrektor
Zespołu Prawa Administracyjnego i Gospodarczego
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z 14 lipca 2025 r., znak: V.7010.50.2025.ETP w sprawie niezapewnienia w części podmiotów leczniczych sztuców niezbędnych pacjentom do spożywania posiłków, Departament Lecnictwa poniżej przedstawia swoje stanowisko w przedmiotowej kwestii.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.), dalej jako: „ustawa o świadczeniach”, świadczeniobiorcy mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, których celem jest zachowanie zdrowia, zapobieganie chorobom i urazom, wczesne wykrywanie chorób, leczenie, pielęgnacja oraz zapobieganie niepełnosprawności i jej ograniczanie. Natomiast, jak wynika z art. 5 pkt 34 ww. ustawy, świadczenie opieki zdrowotnej obejmuje świadczenie zdrowotne, świadczenie zdrowotne rzeczowe i świadczenie towarzyszące.

Natomiast zgodnie z art. 5 pkt 38 ustawy o świadczeniach, świadczeniem towarzyszącym jest zakwaterowanie i adekwatne do stanu zdrowia wyżywienie w szpitalu lub w innym zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, usługi transportu oraz transportu sanitarnego, a także zakwaterowanie poza zakładem leczniczym podmiotu leczniczego, jeżeli konieczność jego zapewnienia wynika z warunków określonych dla danego świadczenia gwarantowanego.

Również zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o świadczeniach świadczeniobiorcy przyjętemu do szpitala lub innego zakładu leczniczego podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz przy wykonywaniu zabiegów leczniczych i pielęgnacyjnych, diagnostycznych i rehabilitacyjnych przez podmioty uprawnione do udzielania świadczeń, a także przy udzielaniu przez te podmioty pomocy w stanach nagłych, zapewnia się bezpłatnie leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, jeżeli są one konieczne do wykonania świadczenia.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, iż podmiot leczniczy udzielający świadczeń w trybie stacjonarnym i całodobowym (m.in. w szpitalach) jest zobowiązany do zapewnienia obok świadczeń zdrowotnych, świadczenia towarzyszące – tj. zakwaterowanie i wyżywienie, oraz świadczenia zdrowotne rzeczowe – tj. leki i wyroby medyczne (środki pomocnicze), które są konieczne do wykonania świadczenia. W tym miejscu należy nadmienić, że świadczeniodawca udzielający świadczeń w trybie stacjonarnym – w szczególności w sytuacjach nagłych hospitalizacji – odpowiada za zapewnienie pacjentom/pacjentkom także niezbędnych środków jakimi są sztucce. Szpital obowiązany jest zapewnić je w niezbędnym zakresie i w przeciętnym standardzie ogólnie wymaganym w stosunkach danego rodzaju. O ile więc pacjent nie zaopatrzył się sam w takie przedmioty, szpital obowiązany jest je zapewnić. Natomiast pozostałe rzeczy/środki, które nie są niezbędne do wykonania świadczenia, w ramach swoich możliwości powinien zapewnić sobie indywidualnie sam pacjent. W związku z tym, że do obowiązków szpitala należy udzielenie świadczenia, obowiązany jest on również do zapewnienia niezbędnych środków potrzebnych do jego udzielenia.

W odniesieniu do wskazanego w piśmie radomskiego szpitala, Departament informuje, że zgodnie z aktualnymi informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej tego szpitala¹, pacjenci hospitalizowani nie są już zobowiązani do posiadania własnych sztućców.

Z wyrazami szacunku

Maciej Karaszewski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/

¹ <https://onkologiaradom.pl/co-nalezy-zabrac-ze-soba-do-szpitala/#:~:text=Rzeczy%20osobiste%2C%20kt%C3%B3re%20nale%C5%BCy%20zabra%C4%87%20do%20szpitala:&text=kapcie%20oraz%20klapki%20pod%20prysznic,sztu%C4%87ce%2C%20talerze%2C%20kubek%2C%20%C5%9Bciereczk%C4%99> [dostęp: 05.08.2025 r.]